

Kázání pro Opatovice 14.2.2021, karanténní

Vstupní slovo: ž 86,4b-5

písně: 606, 384, 452

čtení: Gn 42,1-4.6.8-11.13-15.19-25

Milí bratři a milé sestry,

jakou zvláštní hru tady Josef se svými bratry hraje?

Je tomu... kolik? Nějakých 20-30 let, kdy Jákobovi synové svého bratra potupně svlékli, hodili do studně a zvráceně poslouchali jeho nárek zatímco si sami udělali piknik. Málo chybělo a byli by ho připravili o život. Nakonec ho „jen“ prodali do otroctví s vědomím, že jistě zahyne. Otcí zalhali a museli s tím žít celou dobu. Bratři v podvodu, bratři ve lži, bratři ve vraždě. To není zrovna nejlepší základ dobrých rodinných vztahů. Div, že se rodina nerozpadne. Nakonec se však všichni otce přidrží. Vina časem vybledne.

A teď je v širokém okolí hlad a starý Jákob vysílá své syny pro potraviny. V Egyptě totiž prý mají chléb díky šikovnému správci.

A Josef? Studna, otroctví, vězení, roky utrpení vinou bratrů. I když si za to tak trochu mohl i sám, a dobře to ví, tohle si přeci jen nezasloužil. Kolikrát jim asi spílal? Procházel způsoby, jak by se pomstil, až se mu dostanou do rukou.

A nyní se konečně dostal k moci. Získal přízeň samotného faraona. Jako hrabě Monte Christo by mohl rozprostít síť intrik a každého z viníků srazit na kolena.

A hle tu přicházejí! Nepoznali ho, ale on je poznává dobře. A teď jsou oni na kolenou, jak se to Josefovi kdysi zdálo, a on má moc je zničit. Popustí uzdu své pomstychtivosti?

Uběhly roky a kdo ví, jak se bratři za tu dobu proměnili, čím prošli a jestli svého činu litují. Josef však nezapomněl.

Prozatím se spokojí s tím, že bratry označí za špióny a dá je zavřít. Smrt by byla málo za všechny ty roky trápení! Anebo je v tom cosi jiného? Vždyť i Josef dost prožil. Jen díky vědomí, že patří Bohu, se nezhroutil, a nezačal se chovat jako zvíře v kleci. I svou pozici u faraona získal dílem díky Božím darům a dílem díky své poctivosti a pili, kt. ale taky čerpal z Boží blízkosti.

To potřebujeme i my dnes – snažit se vlastními silami žít dobře podle

Božího slova a přece nakonec spoléhat především na Boží milost.

Tohle Josef poznal. Ale dokáže se toho přidržet i nyní?

„Říkáte, že jste bratři? Jedenáct synů téhož otce? Ale přišlo vás jen deset. Dokud neuvidím i jedenáctého, neuvěřím vašim slovům! Nejsem však vrahoun. Jděte domů, vezměte obilí, ale nechte mi tu jednoho v řetězech jako zástavu. Vraťte se s nejmladším a já ho propustím.“

Opět je jeden z bratrů oddělen. Zůstává v Egyptě v řetězech tak jako kdysi Josef. - Tak co bratři? Vraťte se pro uvězněného? Zastanete se ho tentokrát?

Je to kruté. A bratři v domněnání, že jim ten Egyptský pán nerozumí, zahořekují: „To je proto, že jsme se provinili proti svému bratru. Ani Josefova tíseň a nárek nás tehdy neobměkčili. A proto jsme teď v tísní my!“ - Každý přece ví, že otec po ztrátě Josefa nejmladšího Benjamína nikdy do nebezpečí nepošle.

Josef jim však v skrytu rozumí a jen stěží zadržuje slzy. - Tak přeci jen bratři nezapomněli! Přeci jen je pronásleduje vina. Všechny ty roky. A teď už stojí za bratrem v nouzi.

Postaví se však i za Benjamína? Za nového tátova mazánka? Budou jeden za druhého bojovat?

„Jen mi ho přiveďte!“

Bratři jdou domů skleslí. Už druhého bratra mohou v podstatě oplakat. A přeci se zablskne na lepší časy, když v pytlích s obilím najdou i stříbro, kt. za to obilí poctivě zaplatili.

Zakoupené jídlo však dojde až příliš brzy. Opět kručí v břiše, Simeon je pořád v řetězech, ale otec Jákob nechce o vyslání Benjamína ani slyšet - „Už jsem přišel o jednoho syna. Teď o druhého a mám riskovat třetího? To jediné, co mi zbylo po milované Ráchel? Nikdy!“

Některý ze synů musí nyní převzít rodinnou odpovědnost. Iniciativy se ujme Ruben, kt. je sice nejstarší, ale právo na prvorozenství dávno ztratil: „Já ti Benjamína přivedu zpátky a jestli ne, tak můžeš zabít dva z mých synů.“

Matla jeden! Který z rodičů by ke ztrátě syna chtěl ještě přidávat ztrátu vnuků?

Najde se někdo jiný? Moudřejší?

A tu Juda, ten kt. kdysi pro Josefa vymyslel otroctví, nyní nasadí vlastní krk: „Já se za Benjamína zaručím. Jestli ti ho otče nepřivedu zpět, prohřeším se proti tobě na celý život. Přijmu odpovědnost i vinu. Ale teď musíme jít, nebo umřeme hladu všichni. I Benjamin, i tvoji vnuci.“ Znovu tedy vyjede karavana. Notně naložená, prťže kromě peněz veze i dary a také stříbro, kt. zaplatili už prve, ale kt. se jim vrátilo. Snad budou Egyptané milosrdní.

A skutečně všechno vypadá dobře! Ten Egyptský velmož je jak vyměněný. Přivede Simeona, pozve je k večeři a vyptává se na rodinu jak laskavý strýček.

Jen je bratrům zvláštní, že je rozsadil kolem stolu přesně podle stáří. Co to má znamenat? - Josef rozjíždí další kolo své podivné hry.

Soudek vína však připraví bratry o všechny pochybnosti. Až do chvíle, kdy je cestou domů přepadne policejní oddíl.

„Okradli jste mého pána o jeho pohár!“

„Nesmysl! Nejsme zloději. Klidně ti odpřísáhnou, že jestli ho někdo ukradl, tak všichni půjdeme dobrovolně do otroctví.“

„Nene! Bude stačit ten, u koho se najde.“ Je to jak hra tajných služeb.

Všechno je naplánované tak, aby se Josefův stříbrný pohár našel v baťohe nic netušící Benjamína. V bratrech by se krve nedořezal.

„Co uděláte teď? Budete bratra bránit?“

Nikdo nepokračuje dál a všichni jako jedna rodina přicházejí před najednou přísného soudce.

Slova se ujme Juda: „Dovol, abych zůstal v otroctví já místo toho chlapce. Vždyť na něm leží život našeho otce. Je to poslední syn milované ženy. Nepřežil by to! Já se za bratra zaručil a bez něj se nevrátím.“

Kdysi dávno právě to, že otec miluje jednoho syna více než ostatní, se stalo zdrojem rozkolu mezi bratry. Juda tento rozkol překonává. Ne nadarmo se jeho potomci stanou králi Izraele.

A v této chvíli Josef konečně odkládá svou masku. Potrápil bratry pěkně. Dost na hraně. Ale nebyla to pomsta. Možná jen malé rýpnutí. Mohl si to odpustit, ale pak by nám zbyl jen laciný happyend.

Místo toho se zde otevírá minulost, na povrch vychází po léta ukrytá vina, nic nezůstalo skryto, což ale znamená vlastně úlevu. Po těch letech

je konec života ve lži.

„Já jsem Josef, váš bratr, ten, kt. jste prodali do otroctví! Ale nemusíte se bát. Nechci se mstít. Bůh obrátil i to zlé v dobré. To Bůh mě vlastně poslal napřed, abych vás nyní v době nouze mohl obstarat chlebem a abychom našli usmíření.“

Všimněte si – nikdo nezastírá a nezatemňuje vinu a nezapírá způsobenou bolest. Bůh Josefa neprodal do otroctví. To bratři. Ale Bůh to dovedl k dobrému. Nejenže Josefa neopustil, ale neopustil ani jeho bratry. A přivedl je opět dohromady. Tak funguje odpuštění.

Bůh obnovuje společenství Jákobových synů. Izraele. I navzdory křivdám.

A může obnovovat i naše vztahy s druhými dnes.

Pane Bože, děkujeme, že nás nenecháváš s našimi trable, spory, ani s vinou samotné. A prosíme pomoz odpouštět a začínat znovu. Stavěj nás na nohy. Přemáhej zlost, byť by i byla oprávněná. A obnovuj společenství mezi lidmi. Amen.

ohlášky:

Končí nouzový stav, ale už zase nikdo neví, co to bude znamenat.

Prosíme, buďme k sobě navzájem zodpovědní a ohleduplní. Zvláště k lidem ohroženým. I kdyby žádná opatření vyhlášena nebyla.

Dotkne se to i našich **bohoslužeb 21.2.** Zatím nevíme, jak to bude a co bude možné. Prozatím počítáme s tím, že by byly bohoslužby „naživo“ v Číhošti tak jako před týdnem (pro 10 lidí, od 10 a od 11 hodin, je třeba se domluvit po telefonu, děkuji Evě Vavříčkové za organizaci). Je ale možné, že se budeme moci sejít i v Opatovicích, nebo, že se nebude moct konat nic. Prosím sledujte webové stránky nebo volejte na faru. Snad v úterý už budeme vědět.

16.2. se bude konat **biblická pro dospělé**, ale zase jen online, jinak to zatím nejde.

Další program v tuhle chvíli nelze naplánovat. Uvidíme.

Poslání: Ř 12,17-21

Požehnání: *A pokoj Boží, převyšující každé lidské pomyšlení, budiž se všemi námi. Amen.*